

Posudek diplomové magisterské práce

HELENA PODROUŽKOVÁ: JAROMÍR POVEJŠIL JAKO PŘEKLADATEL

Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav translatologie, magisterská diplomová práce z oboru překladatelství-tlumočnictví němčina, Praha 2010

Předložená diplomová práce je věnovaná osobnosti a dílu nedávno zesnulého germanisty a překladatele Jaromíra Povejšila (1931-2010). Má monografický charakter a vhodně doplňuje další tři diplomové práce, které vznikly v ÚTRL již dříve a zabývají se rozbory jednotlivých Povejšilových překladů (románů Friedricha Dürrenmatta „Slib“ a „Soudce a jeho kat“ a pozdně středověké prózy „Oráč z Čech“ Johanne von Tepl/von Saaz).

Diplomantka zmapovala a využila i drobnější práce věnované Povejšilovi – časopisecké články a bibliografie, uveřejněné v minulosti k jeho narozeninám.

Materiál diplomantka zpracovala a vyhodnotila samostatně, výsledná práce má logické a přehledné členění. Úvodní kapitoly se zabývají životopisem a odbornou činností J. Povejšila v oblasti jazykovědy a germanistiky. Těžiště tvoří překlad a zhodnocení Povejšilovy překladatelské činnosti, včetně jeho teoretických úvah z oblasti translatologie, kterými doprovázel svou překladatelskou praxi.

Další část práce je praktická a tvoří ji analýza Povejšilova překladu novely „Lenz“ (vznik 1835) autora doby předbrežnové Georga Büchnera (1813-1837). Diplomantka vychází z teoretického modelu Kathariny Reissové, který pak slouží jako základ translatologické analýzy Povejšilova textu, příležitostně pro srovnání odkazuje i na starší překlad z pera Pavla Eisnera. Propojení translatologické teorie a rozboru konkrétního textu je velmi zdařilé, práce je důkladná a pečlivá. Autorka z přehledně utříděného materiálu dokázala vyvodit obecné závěry a jasně je formulovat.

Práci vhodně doplňuje úplná bibliografie prací a překladů J. Povejšila, připojeny jsou i rozebírané texty, tj. originál a překlad novely „Lenz“.

Drobnější nedostatky, které práce vykazuje, jsou převážně dány nedostatečnou zkušeností autorky.

Připomínky:

Str. 11: Bylo by vhodné upřesnit termín sudetská nářečí.

Str. 16: Jurek Becker je židovského původu, narodil se roku 1937 v ghettu v Lodži, dětství prožil v koncentračních táborech, německy se naučil až po roce 1945 po příchodu do Berlína.

Str. 20: Nejasná zkratka „čs. 1967“ vztahující se k překladu Topolovy hry „Slavík k večeři“.

Str. 36: „fragmenty tří Büchnerových her“ – „Dantons Tod“ i „Leonce und Lena“ jsou hry dokončené, fragmentem je pouze „Woyzeck“.

Str. 18: Adolf Muschg „Návštěva ve Švýcarsku“ – chybí německý titul (jinde německé tituly uvedeny jsou).

Str. 17 – „novohornoněmecký originál „Oráče z Čech“ – není jasné, z jakého textu Povejšil překládal.

Stylistické a gramatické chyby, překlapy:

Zbytečné a nadměrné užívání zájmena „svůj“ (str. 9, 10, 12, 14, 17, 21, 26 aj.), což je soudobý nešvar.

Str. 12: pojednat o něčem, nikoli něco

Str. 12: vzpomenu (správně: vzpomněl)

Str. 19: „s nakladatelstvím Franze Kafky, pro nějž...“ (správně: pro něj, nějž by se vztahovalo ke Kafkovi)

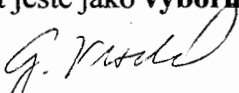
Str. 27: nesprávné datum 1937 – zřejmě překlep

Str. 34: „dalšími motivy charakterizující (správně: charakterizujícími) básníkův vztah...“

Str. 40: „nezachoval ...figuru založenou hromadění slov“ (správně: **na** hromadění slov)
Str. 45: U ukázky 30. se ocitla nedokončená věta „Am folgenden Morgen...“.
Str. 49: „vylepšování originálu ...považujeme **jej**...“ (správně **je**, vztahuje se k vylepšování)
Str. 62: „Zvýraznění poetizace v překladu považujeme... a interpretujeme **jej**...“ (správně: **je**, vztahuje se k zvýraznění).

Přes tyto drobnější nedostatky se domnívám, že práci lze hodnotit ještě jako **výbornou**.

V Praze 10. září 2010

doc. PhDr. Gabriela Veselá, CSc.